Kmetijske in rokodelske Novice.

Na svitlobo dane od c. k. krajnske kmetijske družbe.

Tečaj **VI.** *V srédo 2. svečana 1848.* List **5.**

Triglavu.

Vganíte: kaj gledam pogosto
Zaljubljeno, milo, zvestó?
Vi prav'te, de polno svitlosti
Me sončice mika takó.

Kraljevi me krožec res mika,
Ki greje, oživlja cel svet,
Prelepa je nébesa dika —
Pa še sim za drugo unet.

Alj gledaš pokojno kraljico
Oj, luno, častito zares?
Se skriva, oblači tančico,
Se vozi po sredi nebes.

Še dalej recíte kaj gledam —
Ne sonca, ne lune samó;
Rečete daníco med zvezdam',
Ki sveti, se vtrinja lepó.

Danica resnično me miče
In na-se uleče očí,
U njo bi rad letel ko tiče —
Pogledat kaj gôr se godí.

Kaj gledam, se vam ne zazdeva,
Zatorej naj sam vam povém:
Triglav je, on gora kraljeva,
Predrago veselje očém!

Na daljne in daljne mi kraje
On kaže častite glavé,
Za petje veselje mi daje
Oživlja gorensko sercé.

Poženčan.

Kmetijska šola za mlade in stare.

Še nekaj od lastnosti semenskiga zerna.

(Dalje.)

De seme začnè kaliti, mu je potreba primerjene mokrôte, gorkote in zraka.

Mokrôte, seme omečiti, je tolikanj več potreba, kolikor debelejši je zerno in kolikor terji je lusk ali lupina semena. Drobne in pa gôle zerna ne potrebujejo veliko mokrote, ako lusk ni preterd. Bolj ko je lusk lesén, več mokrote potrebuje seme, de začnè kaliti. Če hoče vertnar sadne drevesa iz pèšká izrediti, mu bojo še le čez **12—15** lét sadú donesle; če pa drevesca cepi, mu bojo že v **6** ali **8** létih dovelj rodíle, alí pa še poprej.

Gorkote potrebuje vsako seme, de zamore kalíti. Natanjko povedati pa, koliko de je je potreba, pa ni nihče v stanu. V naših krajih začnejo rastljíne cvêsti in semena kalíti spomladi pri **6** do **10** stopnícah po Romirjevim gorkomeru, noter do jeseni, ko gorkota zopet do **6** stopnic pade. To pa je tudi gotovo, de pri gorkoti **8** stopnic semena nič kaj veselo ne kalé, nektere pa clo ne, in de vlažno (mokrotno) in pa gorko vreme kaljenje nar bolj poganja.

Brez zraka ne more nobeno seme kaliti, če je ravno dobro namočeno. Sosír je djal pràv zdravo seme skozi pol léta pod vodo ležati, brez de bi bilo kalílo. Še le ko zrak namočeno seme prevzame, začnè kalíti. Kaj pa je kaljenje? Kaljenje je natorna prigodba, pri kteri se zračni kislic s semenskim ogelcam v ogelnokislíno zedíni, ktera iz semena zbeží in potem v njem sledečim spremembam pót odprè. Močic semena se mora v cuker spremeniti, sicer bi se mlada rastličica ne imela s čem preživiti. Ta sprememba močca v cuker pa kmetovavcam tudi očitno kaže, de naj za setev vselej polno in močnato seme vzamejo, kér le v tacih semenih se pri kaljenji toliko cukra napravi, de ima mlada rastlika živeža dovelj, dokler tanjke koreninice še ne morejo iz perstí potrebniga živeža sèrkati. Torej naj bo semensko zernje vselej težko.

V teh skrivnih spremembah, ki se ob kaljenji s semenam pod zemljo godé, je tudi vzrok iskati, de snetljivec (Brand) žita kazí, ki so bile v preveč pognojene njive in na nepodelan gnoj vsejane. Tako preobilno gnojenje je poglavitni vzrok snetljivca v pšenici in vsih žitih, ki imajo obilo gnjilca (Stickstoff) v semenih, kteriga pa na novo gnojenih njivah še več in preveč dobé, takó de se semensko zerno spridi in potem tudi žito snetljivec napade.

Kér pa mlade koreninice, ko so veči postale, svojo rejo večidel iz zemlje sèrkajo, vsak lahko spozná, de na zadnje bi vso redivno moč iz zemlje potegníle, ako bi se na eno njivo vedno le eno žito sejalo. Če se pa žito ali kakoršni si bodi sadež umno spremenuje, se to ne bo zgodílo; zakaj eniga žita koreninice poserkajo le svojo sebi pri-

dno rejo iz zemlje, vse drugo pa pustijo na miru, zató se drugo léto že drugo plême sejati more. Sprememba žitniga pleména, pa tudi večkratna sprememba semena ediniga pleména je tedej potrebna reč.

(Dalje sledí.)

Vata
zoper otekljíne in rane nar boljši zdravílo.

Vsim bravcam na znanje.

Danes oznanijo Novíce zopet novo znajdbo, ktera zasluži, de se razglasi krog in krog po deželi, zató kér zamore revnimu kmetiču ravno tako v prid biti kakor visocimu gospodu. In ta znajdba zadéne prečudno zdravilno moč vate. Vato vsak človek pozná; ona je omikana, v pôle raztegnjena in po eni plati polimana pavola (ali drevesna volna, po hrovaško pamuk imenovana). Krajači ali šivarji (žnidarji) je za podlogo mnogih možkih in ženskih oblačil od nekdaj nar več porabijo.

Zdravilna moč pavole ali vate pa je bila dozdaj še clo zdravnikam malo znana, ćeravno so že davnej vedli, kakó koristna de je na opekljíne položena. Ja ljudjé še sploh mislijo, de je nevarno prisadne otekljíne s pavolnatnimi rutami obezovati, brez de bi bil kdo pomislil: ali je pa tó tudi rés ali ne. Mati so takó rêkli, hči pa za njimi tudi takó govorí, in takó se zaplodi marsiktera reč brez pomislika od rodú do rodú. Takó je veliko starih krivih vér še zdaj po svetu zlo razširjenih, postavimo, de je kert slep, de rak le ritnisko gré, de se stekel pès vode bojí, de je konjsko mesó nezdravo, in več tacih neumost.

Pa kaj čmo prostimu ljudstvu take slepôte in vraže očitovati, kér v marsikterih tacih rečéh tudi omikani ljudjé niso nič boljši!

Tudi vati se je taka godíla, de je po krivici toliko časa zanemarjena bila. Od posameznih zdravnikov v mnogih časopisih razglasovanih skušinj, ki so poterdile zdravilno moč vate v mnogih otekljínah kakor tudi v novih in starih ranah, niso drugi zdravniki skorej nič kaj porajtali, dokler se ni lani nek Pruski zdravnik, dohtar Nagel vzdignil, in dolgo časa zaničevani vati zasluženo čast in hvalo dal. Odsihmal so začeli zdravniki vato pogostniši poskušati in njeno prečudno moč so že mnoge skušnje poterdíle. Gosp. Dr. Kurter, c. k. vikši zdravnik krajnskiga regimenta v Ljubljani, ki so že veliko skušinj z vato naredili in tudi nas čudne močí vate pri mnogih bolnikih prepričali, so nas opomnili, tako lahko pomoč tudi po Novícah oznanití. Podali so nam v ta namen nemški časopis *) v kterim so vse dosihmal z vato storjene skušnje zaznamovane in bolezni na tanjko razložene, v kterih je zdravilna moč vate poterjena bila, kamor se opekljíne, zmerzljíne, mnoge druge prisadne otekljíne, šènj, nove in stare rane štejejo, od kterih bomo drugo pot kaj več povedali. Vse te otekljíne in rane se s kosmato platjó vate obéžejo, in v tem obstojí vsa umetnost tega zdravilstva, od kteriga bomo tudi drugo pot vse potrebno na znanje dali.

(Konec sledí.)

*) Allgemeine Zeitung für Militär-Aerzte. Braunschweig. 5. Jahrg. Nr. 49. 50. 51. 52. 53. »Ueber den chirurgischen Gebrauch der Baumwollenwatte.«

Astramontana
vnovič poterjena zoper gadov pík.

(Spisik Novícam že davnej poslan.)

Novíce so Slovence krog in krog soznanile s čudno močjó astramontane zoper kačji pík; naj tedej svojim bravcam tudi vsako skušnjo na znanje dajo, ktera poterdi njeno zdravilno moč, de bo enkrat konec neumnih vraž, s kterimi nekteri ljudjé od gada pičenim bolnikam ventati mislijo.

14. kimovca lani je bil Janez Kovač, stanar iz Kuka, Podberške fare na Tominskim, od strupeniga gada v mazinc leve roke pičen. Pa namesti, de bi bil saj, kakor pri nas kmetje pičeno živino ozdravljajo, rano pičeniga persta z ojstrim nožem nekoliko narezal, in z vodó spiral, je raji tako dolgo po zagovarjavce pošiljal in v njih vražtva zaupal, de je otekljína do smertne nevarnosti došla. Ko so pa zagovarjavci vidili, de se bolniku smert bliža, kér mu je bil že do večera tistiga dné otok takó delječ zašel, de je že komaj govoril, in kér so se mu začeli po ustih mehurji spušati, in je roka bila takó neznano otêkla in pisana, de jo je bilo groza pogledati, začnó eden za drugim svojo vražno sleparijo zgovarjati in opravičevati takole: Pervi je rekel: tega pleména gadov strup se ne more zagovoriti; drugi pravi: zagovoriti bi se že mogel, ko bi bil kdo modrasa ubil (predin je Kovača pičil, kaj ne?); tretji bolj moder je bolniku perst križem narezal in ga z laškim oljem, v kterim je rudeč gad cerknil, pomazal. Kér je pa bolnik do četertiga dne brez boljšanja in brez upanja, ozdraviti se, v hudih bolečinah ležal, je prosil, ga s sv. zakramenti k smerti pripraviti. Ko so ga gosp. kaplan iz Podberd s sv. zakramenti preskerbeli, so vidili, de bi mu bilo morebiti še pomagati, ter se spomnijo, de gosp. fajmošter v Sorci astramontano imajo, po ktero hitro poslati svetjejo. Gospod fajmošter mu jo berž pošljejo, in kmalo potem, ko je je bolnik vživati in si ž njo rokó mazati začel, se je vidno boljšati začel. V treh tednih je začel že kaj maliga delati, tode otok mu na persih in na roki še v osmih tednih ni do čistiga splahnil, mazinc pa mu je bil gnjil takó, de mu je ena košica vùn padla, pa z arniko ga je do dobriga ozdravil. — Takó je tedej astramontana možá, ki ima ženo in troje majhnih otrok, pri življenji ohranila; sleparske zagovarjavce pa je djala pod koš — Bog daj, de za vselej!

F—r.

Oginj s perstjo gasiti.

Posebno na deželi in kjer ni vode pri rokah, je gotova pomoč oginj vgasiti: goreče lesovje, strope, tlà in enake rečí, do kterih se s perstjó priti more, s perstjó kaka dva palca na debélo posuti. Na kmetih naj se tedej k hiši, kjer gorí, kùp perstí skupej navozi in odtod z lopatami na oginj pomeče, de če je strešje že pogorelo, se bo saj strôp in hiša ognju odtéla. — Rezanca je sicer tudi dobro gasílo; tode je ni povsod dovelj, perstí pa. Vse, kar brani goreče rečí, de ne more kislic zraka do njih, je gotovo gasílo, torej je tudi perst dobra pomoč. Resnico tega nam spričujejo tudi oglarji, ki v ogelnicah, če jim preveč gorí, presilni oginj berž z perstjó zaspó.

Juri Pajk.

Natoroslovski pomenki.

Lanjsko léto sim v Novícah postavil vprašanje: kakó se narejajo cvetlice po oknih? Nihče mi ni na to odgovoril; moram torej sam odgovoriti, kakor se mi zdi.

Med šipo in svincam ali lesam gre merzla sapa noter, kjer se dobro vkupej ne tišita. Ta merzla sapa, od gorkote sovražena, se po šipi ravná, in s svojim vlečenjem vpodobuje cvetlice po šipi, kadar počasama zmerzuje. Kadar pa merzla sapa hitro pride, pót na oknu naglo zmerzne, in takrat nima časa cvetlíc narejati. Če vé kdo kaj boljiga, naj pové.

Zakaj stari ljudjé pozimi bolj merjejo, kakor poleti? Mende de zató, kér jim živalskiga magnetizma (thierischer Magnetismus) zmanjka, kteriga sneg odganja, mraz pa naglo požíra.

D.

Varite, varite se z žerjavíco staníša gréti!

Spet je ogljeni púh mlado deklè zadušil. Pred sv. 3 kralji greste Roza in Jovana, hčeri Matijata Godna, kmeta pri sv. Katarini nad Teržičem, ob devetih zvečer spat. Drugo jutro, na sv. tréh kraljev dan, ju mati že ob štirih k pervi maši kliče, in kér se ji nobena ne oglasi, gré in spavnico odprè. Grôza jo spreletí, ko ji hud puh skorej sapo vzame in ko vidi svoji hčeri v smertni nevarnosti. Neutegama obedve iz spavnice nesó in urno po zdravnika pošljejo, kteri si je na vso moč prizadeval, de bi ju smertni nevarnosti odtel; todè pri Rozi, 29 lét stari deklini, je bilo vse zastonj; Jovano je pa še le čez 14 ur k življenju obudil. Ta je zdej povedala, de je bila Roza zvečer okoli šestih pisker živiga kovaškiga oglja v spavnico prinesla, jo dobro razgreti, kteriga je pa, predin ste šle spat, zopet vùn nesla. Po večerni molitvi, nič hudiga mislijoči, ste v razgreti spavnici sladko zaspale, kjer se jima je bila imenovana nesreča pripetíla.

De bi se pač ta žalostna prigodba povsod razglasila in ljudí učila, kakó nevarno je v tacih hišah spati, ki so bile z žerjavico razgrete, ktera človeka zaduší.

Istrijanski Slovenci med Teržaškim in Reškim morjem.

(Dalje.)

Kar pobožnost naših Slovencov zadene, se razodeva pri vsakim delu, pri vsaki priložnosti, posebno pa pri kerševanji, pri ženitvah in pri pogrebih, česar se bode vsak kmalo lahkó prepričal. —

Nar bolj pa jih moram pohvaliti zavoljo njih postrežnosti in prijaznosti do popotnikov, ktera se večidel tudi med drugimi Slovenci najde. Nej je Slovenec ali Lah, Nemec ali kdor hoče, samo de pride v hišo našiga kmeta, se mu, če ne druziga, precej kruha in vina ponudi; pa zlo bi se tudi popotnik zameril, ako bi ne hotel piti, kadar se mu, ponudi; mislijo si, de nima zaupanja va-nje, in zavoljo tega tudi oni njemu ne virvajo, kér imajo ta pregovor: „Čovik braz vire, vire ni je dostojan.“ — Kadar pa kdo ž njimi prijazno govorí, posebno če jim ponudi duhana (tabaka), so berž ž njim prijatli, in radi mu postrežejo, kolikor jim je mogoče. Zmiraj se domišljujejo beséd našiga Izveličarja, de „kdor sprejme ubogiga brata, njega sprejme.“ Lepo je viditi, kako radi, čeravno sami ubogi, podelíjo siromaku, in kadar se jim v cerkvi napové, de je oginj ali kakošna druga nesreča uboge zadéla, jim po svoji moči pripomorejo. —

Naši Slovenci radi spoštujejo tiste, kteri so gosposkiga ali plemenitiga rodú, če se le dobro ponašajo. Prevzetnežev in bahačev (oholih) pa ne morejo terpeti, in se radi iz njih rugajo. En izgled tega nam pové časopis „Istria“ v 26. in 27. listu pretečeniga léta. Prišli so namreč neki kmetje v mesto, ter so šli kavo pit. Bil je pa v kavarnici eden tistih bahačev, kteri nimajo drugiga dela, kakor samo Bogu vreme (čas) krasti in rugati se iz iskèrniga (bližnjiga) svojiga. Bahač z veliko brado — in to se vé — z ojstrogami na nogah, se je počel njim rugati, rekoč: „Sada, kad i kmet počel jest kavu piti, budemo mogli mi drugi na duplo bolj drago ga platiti.“ — Pa lepo jo štorklež po nosu dobí, — ravno praviga je staknil; vstal je namreč eden izmed kmetov, kteri ni imel ravno toliko prazne slame v glavi, kakor je uni bahač mislil, se mu odkrije, in pohlevno reče: „Pravo imaste, gospodine! jer i turkinja (turšica) se plati jur drago, kada gospoda počeli su jesti polentu.“ — Molčal je bahač, in se je z dolgim nosam proč pobral, misleč si, de, kdor iše, ta najde. —

(Konec sledí.)

Od šolskih rečí.

Kér smo prepričani, de Novíce, ki nas k vsimu dobrimu in koristnimu tako skerbljivo spodbadajo, rade oznanujejo, kar se po kmetih veseliga in dobriga godí, naj povedó svojim bravcam kakó se je lani tudi Adlešiška šola pod Metliko obnesla. Gotovo bojo šolski prijatli z velikim veseljem slišali, kakó pridno se šole clo po hrovaških mejah Ljubljanske škofije razširjujejo, in kakó vneto jih nekteri duhovni gospodje povzdigujejo in ljubezen do poduka v mladih sercih zmerej bolj vnemajo. Med takimi hvale vrednimi gospodi so pač tudi gosp. Jakšič, kaplan v Adlešču. *) Pri drugih opravkih so še celo pretečeno léto vsak dan po 2 uri otroke v potrebnih rečéh skerbno učili; otroci, ki o vsih Svetnikih 1846 še čerke poznali niso, so pri jesenski očitni skušnji 1847, vpríčo gospod-fajmoštrov, kaplanov in eniga Ljubljanskiga bogoslovca, krajnsko natisnjeno in pisano tako gladko brali, de nam je pač vsim pričijočim v serce seglo, posebno ko so na prašanje gospoda kaplana brane povésti svetiga pisma tako lepo povedati vedli. S práv velikim veseljem smo ogledovali tudi čedno pisanje 13 šolarjev, ki nam je bilo na mizo položeno. — Po dokončanim izpraševanji, pri kterim so se fantiči tako lepo podučene skazali, smo se očitno prepričali, de denarji niso zaverženi bili, ki so jih gospod kaplan za toliko lepih molitevskih bukvic iz lastniga potroška razdavali in ktere bukvice so jim, kakor so pripovedovali, sami častitljivi knezo-škofijski kaplan izbrali in poslali. Od téh duhu mladosti primerjenih bukvic so gospod kaplan za svoje učence po ene in dve po stopnji njih pridnosti in zaderžanja lepó z doloženim imenam povezali in za podarenje pred nas položili. Častitljivi gospod fajmošter Kobav so pa še z doklado lastnih trojih bukvic vsim po stopnji naznamovanim učencam te lepe darila slovesno podelili. — Potem gospod kaplan še posebej vsacimu šolarju bukvice od miloserčnosti do žival podajo, in še ni bilo konca. Poslednjič šolski prijatel, grajšinski oskerbnik gospod Hočevar, vprašaje: kteri je bil vender nar pridniši, v žep sežejo in mu sreberno darilo podelé, kteriga je bil pridni in bós šolarčik tudi potreben. — Ménim, de je to praznično šolsko obhajílo vse prebivavce te fare, kjér še nikoli taciga očitniga izpraševanja in darovanja ni bilo, močno spodbodlo, svoje otroke pridno v šolo pošiljati!

Iz Laškiga.

Obljubi svoji zvést Vam pošljem té verstíce iz Laškiga: Naš presvitli Cesar so po ukazu iz Dunaja 9. prosénca terdno skleníli, gerdimu obnašanju neke razvujzdane in nespametne trume na Laškim konec storiti, in so tedej po predstojniku dvorniga vojništva to reč našimu vikšimu generalu (vojnimu maršalu) grofu Radeckitu izročili.

V dokladi Vam tedej v nemškim jeziku to povelje našiga nar vikšiga zapovednika v Milani pošljem, ktero je bilo po Lombarško-Beneškim kraljestvu 15. prosénca oznanjeno, in ktero je takó lepo pisano, de mora serce vsaciga vojaka skozi in skozi vneti.

Tudi naš domorodni regiment pod poveljem slavniga grofa Radeckita stojí, zatorej bo gotovo vsim Krajncam močno vstreženo, té besede slišati, ktere tudi nam vojakam in sinovam krajnskiga rodú veljajo, ktere je ukaz našiga presvitliga Cesarja Ferdinanda na Laško poklical.

*) Ta gospod, kteriga je cela fara serčno ljubila in spoštovala, so po vikšim poklicu Adlešič zapustili. Bog jim daj srečo in svoj blagoslov, kamorkoli se krenejo, veliko dobriga dopernesti! V Adlešču pa naj postavljeni kvas šolskiga izobraženja tudi prihodnjič veselo vrè in kipí!

Vredništvo.

Do 4. svečana pride celi regiment zunaj dveh kompanij v Vičenco, kjer bomo za naprej ostali in z veseljem Novíc pričakovali, ktere so nam v ptuji deželi še dvakrat ljubši.

V Beluni 24. prosénca 1848.

Tisen, c. k. oficir domorodniga regimenta.

Vojskovodno povelje iz Milane

15. prosénca 1848.

Njih Veličanstvo, presvitli Cesar Ferdinand, *ki Lombarško-Beneško kraljestvo, kakor vsako drugo svojih dežêl, vseskozi hudiga varjejo in se slehernimu sovražniku, naj pride od kodar hoče, na vso moč v bran stavijo, so mi po predstojniku c. k. dvorniga vojništva ukazali, to* Njih *terdno voljo vsim armadam, ki se zdej na Laškim znajdejo, s tem pristavkam na znanje dati, de ta Njih nepremakljiva volja se posebno na serčno junaštvo in zvesto vdanost Njih armade vpíra.*

„Vojaki! slišali ste tedej glas svojiga Cesarja, — jez pa si v nar veči čast štejem, de mi je dano, ga vam na znanje dati. Na vaši zvestobi, na vašim junaštvu se bo razdrobílo bedasto sanjanje in zaničevanje starih pravíc, kakor perhlo stêklo na terdni skali. V krepki roki mirno zdej še počíva meč, kteriga sim 65 lét v marsikteri vojski častno sukal; — pa potegnil ga bom, če bo treba, zopet iz nožnice, varovati mir Laške dežele, ki jo nekteri brezpametni puntarji v neizrečeno nesrečo pahniti hočejo.

Vojaki! naš *Cesar* se zanesó na nas! Vaš sivi vodja vam zaupa, — to naj vam bo dovelj!

De bi nas pač protivniki ne primorali, bandero dvojoglavniga orla razvíti! — moč njegovih perút še ni oslabéla. Naša prisega naj bo: *Bramba in mir pokojnim, zvestim podložnikam, — poguba pa sovražnikam, ki si prederzno prizadevajo, mir in srečo ljudstev podkopati!*

To povelje se ima vsim armadam in sicer sleherni v njenim maternim jeziku na znanje dati.

Radecki *s./r.*

Delítev častnih daríl

nar pridnišim učencam v risarski šoli obertniške družbe v Ljubljani.

V nedeljo 23. prosenca so se zbrali udje obertniške družbe (Industrie-Verein) in pa več druzih visoko častitljivih gospodov v risarski obertniški šoli, kjer so visokorodni vodja, grof Volb. Lihtenberg, nar pridnišim učencam te šole z veliko častjo darila delili, v svitlih tolarjih obstojoče. Skleníla je pa krajnska obertniška družba učencam svoje šole vsako léto v ravno tem času darila deliti zató, kér na 22. prosenca pade rojstni dan našiga preljubiga Nadvojvoda Joana, presvitliga začetnika te občnokoristne družbe! Gosp. grof Lihtenberg so v svojim prijaznim vgovoru do zbranih gostov spomnili desetletniga djanja te družbe, ki si prizadeva rokodelcam mnoge pomočke v poduku in omikanji njih rokodelstva brez vsiga plačila podeliti in tiste, ki se ponujene pomoči deležne storé, na vikši stopnjo umnosti povzdigniti, ktera je današnji dan vsacimu človeku takó potrebna, kakor perute ptici. Mlade rokodelce pa še k veči pridnosti vžgati, delí zdej družba vsako léto nar pridnišim učencam te šole še povêrh lepe daríla. Po razsodbi hvale vredniga učenika te šole, gosp. Joahima Obláka, in po poterjenji častitiga družbniga odbornika gospoda Samasata, tudi v risarski umetnosti zvedeniga možá, so zaslužili sledeči učenci za risarske dela naslednje daríla: Anton Lampič, tesarski podmojster (ksél) iz Ljubljane, ki tudi po mašinah prav pridno podobe risa — in pa France Podkrajšek, pasarski učenec iz Ljubljane — sta dobila po dva tolarja. — Blaže Marovt, mizarski podmojster iz Šiške, Matija Škander, tesarski podmojster iz Šiške, in pa Janez Večaj, mizarski podmojster iz Oblok, pa so dobili po tolarji.

Zraven teh so bili očitno pohvaljeni: France Roina, tesarski učenec iz Šiške, Peter Kvaj, zidarski podmojster iz Vidma, Balant Zakotnik, tesarski učenec iz Šiške, Ludevik Rubesa, mizarski podmojster iz Kastve v Istríi, Albert Zajic, kupčijski učenec iz Št. Vida nad Ipavo, in pa France Drašler, čevljár iz Ljubljane.

Poslednjič so tudi častitljivi poglavár mestne gosposke, gosp. J. Fišer, zbrane učence k zmirej veči pridnosti spodbodli in jim na serce položili, de naj tudi svoje tovarše k obiskovanju te koristne nedeljske šole spodbadajo, ktera jim toliko lepih pomočkov v podučenji ponuja.

Pri ti priliki so gosp. Karinger zbranim gostam pokazali mnoge izdelke gute pêrče (gutta percha), od ktere smo v 46. listu lanjskih Novíc govorili. Kér so gosp. Karinger imenovane izdelke obertniški družbi podarili, jih vsak lahko vidi v družbini pisarnici.

Žalostna prigodba

pustnim norícam v poduk.

Na Dunaji se je undan neka svečarica na plés ravnala. Košato oblečena je stala pred ogledalam (špeglam) in se je ogledovala od nóg do glave: ali je dovelj nališpana in ali se poštirkane kiklje lepo truplu prileżejo ali ne. To še bolj natanjko v ogledalu viditi, postavi clo luč na tlà blizo nog — — pa kaj se zgodí? Unanje pajčovnato oblačilo se uname, oginj seže berž po vsih spodnjih kikljah, de vsa obleka naglo na nji pogorí in uboga pustna norica v hudih bolečínah potem umerje!

Prislovice Štajarskih Slovencov.

Kjer gospodar v vsaki kot pogleda, tam ni treba boljšiga reda. — Ki hoče jesti jedro, mora pred stréti lušino. — Ne zrase na vsaki zemlji pšenica. — Kjer ni, tam smert ne pobira. — Toti je srake jedel. — Več ima, menj da. — Je vse v eno berdo. — Kteri kravi tele vonja (smerdi)? — Je vse na veter spustil. — Ki si pride po teló, hoče tudi blagó. — Malo prida ptič, kér svojiga pérja nemore nositi. — Me sovražijo kot srake bélo vrano. —

Današnjimu listu je perdjan 2. dokladni list.

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani		V Krajnji	
	29. Prosenca.		24. Prosenca.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domace	2	23	2	34
1 » » banaške	2	30	2	42
1 » Turšice	1	34	1	52
1 » Soršice	—	—	2	15
1 » Rèží	—	—	2	—
1 » Ječmena	1	45	1	45
1 » Prosa	1	52	1	52
1 » Ajde	1	32	1	30
1 » Ovsa	—	—	1	4

Cena prešičev na somnji v Krajnji: *Prešiči* po 8, 7, in 6 krajc. *funt.* — *Spêh* po 21 gold. in 10 krajc. in 22 gold. in 20 krajc. *cênt.*

Vrednik *Dr. Janez Bleiweis.* — Natiskar in založnik *Jožef Blaznik v Ljubljani.*